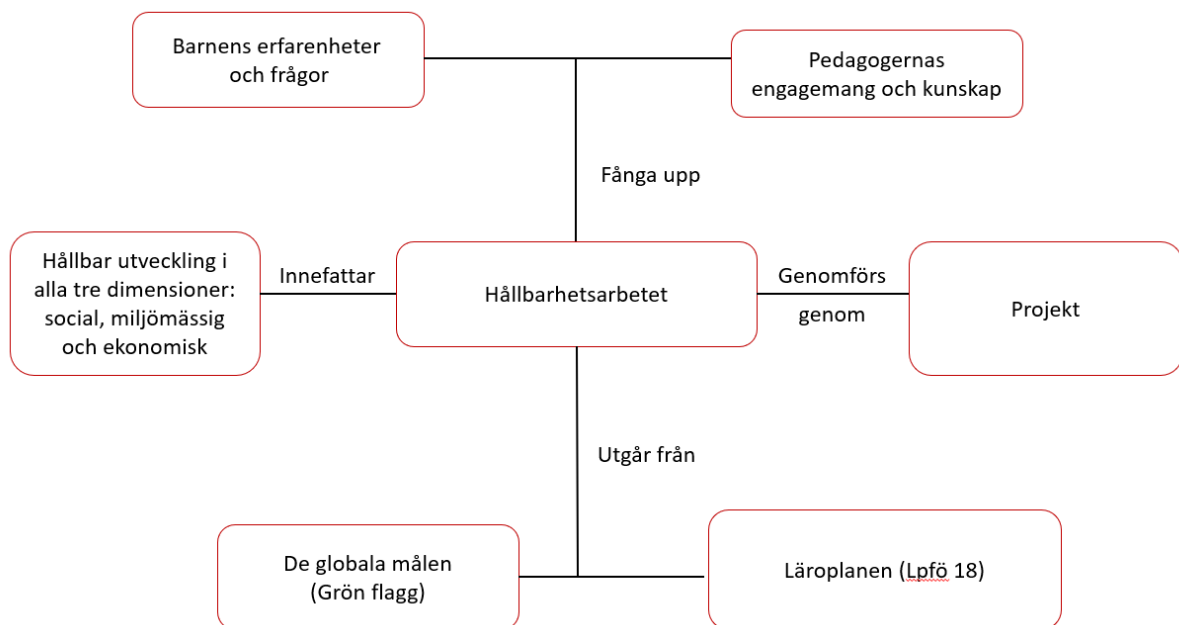

Sandfallets plan för Hållbar Utveckling

Läsåret 2024–2025

Tidigare har Sandfallet utgått ifrån en utvecklingsplan som upprättats tillsammans med styrelsen under den årliga visionsdagen. Den har nu utvecklats till en plan för hållbar utveckling. Till grund för vårt hållbarhetsarbete använder vi oss av en mall för hållbar utveckling. Den ska fungera som en röd tråd genom hela verksamheten och förtydligar vårt vad, hur och varför. Vår hållbarhetsplan utgår ifrån läroplanen och de globala målen som väljs ut i relation till vår aktuella grön flagg-resa. Hållbarhetsarbetet genomförs genom våra projekt, både som vi arbetar med avdelningsvis och som vi arbetar med på hela huset. Det innefattar de tre dimensionerna; social, och ekonomisk hållbarhet. Det ska genomströmma allt vi gör och verksamheten ska byggas utifrån dem. Med hjälp av pedagogernas engagemang och kunskap fångas barnens frågor och erfarenheter upp, vilket gör att hållbarhetsarbetet drivs framåt.

Läroplansmål

Utbildningen ska genomföras i demokratiska former och lägga grunden till ett växande intresse och ansvar hos barnen för att aktivt delta i samhället och för en hållbar utveckling – såväl ekonomisk och social som miljömässig. De ska ges möjlighet att utforska och ställa frågor kring hållbar utveckling och vi ska arbeta med att synliggöra både på ett långsiktigt och globalt framtidsperspektiv i utbildningen.

Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla förståelse för samband i naturen och för naturens olika kretslopp samt för hur människor, natur och samhälle påverkar varandra. Barnen ska även ges förutsättningar till förståelse för hur människors olika val i vardagen kan bidra till en hållbar utveckling.

Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla förståelse för naturvetenskap, kunskaper om växter och djur samt enkla kemiska processer och fysikaliska fenomen (Lpfö18).

Utvecklingsområden

Djur & natur

Hälsa & livsstil

Global samverkan där vi fokuserar på demokrati och värdegrund

Vårt mål är att arbeta för en bättre värld, ett hållbart samhälle och hållbara barn.

Varje år gör alla avdelningar en Grön Flagg-resa där vi tar avstamp i de globala målen. Resan är i sin tur förankrad i avdelningarnas projekt som löper under hela läsåret. Genom att arbeta med grön flagg vill vi möjliggöra och säkerställa vårt hållbarhetsarbete.

På visionsdagen 24.10.11. gick pedagogerna igenom föregående års hållbarhetsplan. Vi reviderade den något genom att ändra vissa punkter men visionerna får stå kvar då det är dit vi strävar. Vi kom fram till att vi behöver strukturera om planen för att kunna ha fokus på en eller några saker i taget.

Vision gällande alla dimensioner:

- Förbättra/förtydliga miljöerna både ute och inne
- Under många år har vi haft som vision att bygga in våra uteplatser till lärmiljöer. Detta är något vi fortsätter att sträva efter.

Ekologiskt:

Vi anpassar maten till säsongen och utgår i så stor utsträckning som möjligt ifrån ekologiska varor och köper bara svenskt kött. Vi jobbar för att få de bästa råvarorna, lite dyrare men förhoppningsvis det bästa för en hållbar utveckling. Vi strävar efter att barnen inte tar mer mat än de orkar äta och arbetar för så lite svinn som möjligt. Rester tillvaratas och används till nya rätter. Det är ett naturligt inslag för oss att plocka skräp inte enbart på kommunens skräpplockardag, detta återspeglas även hemma då barnen finner det meningsfullt. Alla barn vistas i skogen varje vecka och vi använder oss av naturmaterial både inne och ute. I dagsläget synliggör vi tillsammans med barnen, kretsloppet genom att vi sår, odlar, vattnar, rensar, skördar och komposterar. Vi visar att barnens frågor och hypoteser är värdefulla. Vi vill hjälpa dem att känna tilltro till sin förmåga att påverka sin situation inför framtiden. Mycket av vår verksamhet är även förlagd utomhus och där är vi aktsamma om vår skog och ser det som det gröna rummet. Lär om naturen och att vi ska ta hand om den. Genom att vara i naturen, visar vi på en plats man vill vara.

- Vi vill fortsätta att prioritera bra råvaror och samtidigt utöka intaget av baljväxter.
- Ett samarbete mellan köket och en pedagog har påbörjats för att jobba mer aktivt med måltidspedagogik för en hållbar utveckling. Något vi vill se på alla avdelningar. Kocken kommer involveras mer.
- Vi vill utöka barnens delaktighet kring återvinning, tex gå med återvinningen vid stationen tvärs över vägen samt dela ansvaret för komposten.
- Klädbytdag för vårdnadshavare samt fortsätta erbjuda TaGe-skåp på förskolan.
- Materialvård, fixargruppen tar ansvar för renovering och lagning.
- Vi önskar öka medvetenheten hos barnen med hjälp av konkreta mål då det gäller förbrukning. Tex tvål och pappersanvändning. Utmana barnen med tillsammansteckningar.
- Återbruk av pärlor, från vårdnadshavare.
- Öka barnens medvetenhet kring olika livsmiljöer (Globalt).
- Vi jobbar för att bli den grönaste förskolan. Förskolans utveckling ska genomsyras av ett hållbart förhållningssätt. Det innefattar t.ex. mat, material och våra projekt.
- Vi vill fortsätta utveckla våra permanenta odlingsmöjligheter i form av fler planteringslådor utomhus och planteringsalternativ inomhus.
- Vi vill se över möjligheterna till hydroponisk odling. Samt hyllor för odling inomhus.
- Sinnespromenad av örter är skapad, nu ska vi ta hand om den så den frodas.
- Vi är glada över bidragen av bland annat frukt och bär under säsong som vårdnadshavare har gett oss.
- Använda våra kunskaper i naturvetenskap och teknik. Utmana barnen i sitt förhållningssätt, få dem att känna att deras tankar, åsikter och frågor har betydelse i vårt hållbara arbete genom naturvetenskap och teknik. Barnen ska få möjlighet att

Vision ekologisk dimension:

- Vi vill odla mer och odlandet ska få ta en större del under större delen av året. Vi vill att odlandet ska få en given del i verksamheten. Vår vision är att vi ska ha en

skördefest (från jord till bord). Där de som vill tar med sig och bidrar med det de odlat hemma.

- utveckla våra kompetenser som har betydelse och påverkan för att skapa ett så bra samhälle som möjligt.

Ekonomiskt:

Vi jobbar för att likställa avdelningarna genom att välja likvärdiga basmaterial och har ett långsiktigt perspektiv i våra inköp. Vi utmanar barnen med olika material beroende på barngrupp. Vi pratar om saker som gör skillnad som t.ex. att plocka äpplen och göra äpplemos istället för att köpa. I arbetet på förskolan värnar vi om vår miljö samt material så som papper, el mm. I den mån vi hinner försöker vi laga och återanvända i stället för att köpa nytt. I detta arbete ser vi också att vi får med vårdnadshavarna och fixargruppen, genom att dem hjälper oss laga och fixa.

- Efterlysa ved, frukt & grönt i Sandpappret.
- Vi vill bli bättre på att laga, återbruka vårt material och våra saker. Historiskt fanns det en avsatt tid för detta. Vi provar att avsätta tid för en pedagog som ansvarar för husets behov i en liten skala.
- Vi vill synliggöra för barnen att vi tar hand om våra saker, genom att vara varsam med det vi har, städa undan efter oss och laga om det behövs i stället för att köpa nytt. På så sätt vill vi skapa ett förhållningssätt som inte präglas av slit och släng.
- Vid t.ex. städdagar kan vi hyra eller låna produkter i stället för att köpa.
- Vi önskar ökad samverkan för att möjliggöra plock av frukt (vårdnadshavare eller samhällsmedborgare, närliggande trädgårdar).
- Ansvarsbarnen ansvarar för att släcka lamporna på avdelningen före utgång.
- (Åskådliggör matsvinnet genom Svinnometer).

Vision ekonomiska dimensionen:

En önskan att verksamheten ska expandera.

Socialt:

Vi har ett samarbete med seniorboendet, där vi sjunger för dem vid flera tillfällen under läsåret och vi tycker oss se att de blir glada. Detta gör barn och pedagoger tillsammans på huset. Vi sprider även glädje när vi sjunger för vårdnadshavare på sommarfesten och till Lucia. I vårt husprojekt är vi med och ger ringar på vattnet genom att hjälpa andra i vår kommun, då vi har ett nära samarbete med Furulundskyrkan som förmedlar det vi är med och bidrar med. Vi på Sandfallet har återkommande traditioner som värnar om vårt samarbete över huset så som sångsamlingar, sopp-ut, Bamseloppet, skräpplockardagen, världens mat, högtider och olika fester så som grön-flaggfest och sommarfest eller Förskolans Dag där vi också är tillsammans. På Sandfallet har vi sedan länge valt att rotera i arbetslagen, detta gör att vi skapar förståelse hos varandra och för arbetet på de olika avdelningarna. Goda förebilder, ta hänsyn, hjälper och visar varandra respekt (arbetslagen). Tydliga förväntningar skapar bättre arbetsklimat.

Vi är förstående och måna om att skapa goda relationer med vårdnadshavarna. Vi är noga

med att ha en hoppfull ton i våra samtal. Den återkommande visionsresan är ett utmärkt tillfälle för fortsatt samverkan med vår styrelse.

- Vi vill utveckla att barnen ska få chans att berätta om sitt lärande eller sitt projekt, läsa osv för de andra barnen för att sprida barnens olika kunskaper mellan barnen och över avdelningarna.
- Vi pedagoger kan arbeta mer med att synliggöra processen och vårt arbete med projekten i stort för att på det sättet smitta varandra/sätta spår hos varandra över avdelningarna.
- Vi vill ge barnen möjlighet att synas i samhället/närmiljön samt att fördjupa de kontakter vi har.
- Vi behöver inventera vad har vi representerat på förskolan när det kommer till leksaker, böcker och material i förhållande till funktionsvariationer, ekonomisk aspekt, genus, familjekonstellationer mm.
- Uppmärksamma FN-dagen på respektive avdelning, fokusera på böckerna om Förskolegänget, Kompisböckerna samt boken Alla barns rätt.
- Vi vill engagera barnen i iordningställande av miljöerna som ska vara inbjudande, erbjuda utforskande samt ge möjligheter till lärande.
- Innehållet i barnkonventionen ska synliggöras för barnen på förskolan genom att fokusera på en bok i taget av Förskolegänget och Kompisböckerna.

Vision sociala dimensionen:

- Alla barn som slutar på Sandfallet ska vara rustade för att fortsätta utvecklas mot att bli aktiva samhällsmedborgare.
- Vara en förskola som inspirerar varandra och andra och ta emot studiebesök.
- Öka samverkan mellan vårdnadshavare, personal / barn tex fixardagar (starta projekt- vi slutför eller tvärtom). Samverkansråd?
- Samverka med vårdnadshavare genom att de tar med sitt yrke och visa eller att vi hälsar på dem.
- Vi arbetar för att hitta formen för våra barnråd (Grön flagg). Vi har avsatt tid för en pedagog som ansvarar för samlingar på alla avdelningar.